

мо на «новостворений», аби бути позбавленими від інерції негативних звичок і традицій, та так званого «позитивного» стовідсоткового досвіду успішності, який, з нашого погляду, надзвичайно сумнівний і руйнівний у становленні молодого людини.

Еволюційний відбір — ось основне й визначальне гасло цієї інституції, що має відношення до всіх її учасників — від того, кому присвячені турботи студента, і до викладача — професора і будь-якого технічного працівника. Це має бути обмежена кількість обдарованої молоді, елітність якої має підтверджуватись неперервно в просторі й постійно в часі.

Досить багато й інших змістовних аспектів цієї цікавої проблеми, але межі тез їх не можуть вмістити.

Література

1. *Корнійчук М. Т., Совтус І. К.* Методологічні аспекти засвоєння вмінь при навчанні застосовній математиці // Всеукраїнська НМК «Сучасні науково-методичні проблеми математики у вищій школі» — К.: УДУХТ, 2001. — С. 130—143.

2. *Корнійчук М. Т., Совтус І. К.* Непричесані штрихи до проблеми вивчення економіко-математичних методів в економічному ВУЗі // Економічна кібернетика: проблеми методології та підготовки фахівців. Матеріали Всеукраїнської НМК. — К.: КНЕУ, 1999. — С. 98—108.

В. І. Круковський, Т. А. Коротич,

канд. філол. наук, доценти
кафедри іноземних мов факультету МЕМ

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКАЗУ ТЕКСТУ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ЗАКЛЮЧНОГО ТА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Здійснення контролю знань студентів відбувається в таких організаційних формах навчального процесу: на семінарах, на практичних заняттях, на екзаменах та заліках, колоквиумах, а також при захисті дипломних та курсових робіт, перевірці та обговоренні планових рефератів тощо.

Одним із видів такого контролю є написання переказу (резюме). Ця форма контролю зокрема дуже часто застосовується для перевірки знань студентів, які вивчають іноземну мову.

Переказ-резюме — це стислий виклад своїми словами основного змісту тексту. При цьому студент повинен дотримуватися таких правил:

- дотримуватися порядку тексту навіть, якщо він бачить більш логічну його організацію;

- передати коротко та правильно зміст тексту;
- переказати зміст тексту своїми словами. Це не повинен бути якийсь набір цитат або заміна одних слів іншими. Це повинно бути своє особисте та нове формулювання в синтетичній формі основних думок автора.

Для того щоб написати переказ згідно з зазначеними правилами студент повинен володіти технікою швидкого читання тексту, вміти знайти його основну ідею. Для цього студент дивиться, хто автор тексту, яку мету він переслідує, до кого звертається (адресат тексту), враховує дату написання тексту. Студент може ставити собі запитання по тексту на зразок: Хто? Що? Де? Коли? З якою метою? Чому? Яким чином? І з яким результатом? Він робить нотатки у вигляді ключових слів та плану переказу. Він перечитує текст, з'ясовує значення слів та фраз і починає писати. Спочатку чорновий варіант, а потім чистовий, не забуваючи при цьому, що переказ повинен бути скороченим.

Оцінка переказу ґрунтується на шести критеріях: три з яких стосуються форми, інші три стосуються змісту (суті). Хоча це не значить, що форма і зміст мають однакове значення. Потрібно пам'ятати, що, звичайно, дотримання формальних правил є необхідним, але *головним є передача змісту тексту.*

Критерії щодо форми:

1. *Стислість і правильність.* Слід уникати орфографічних та граматичних помилок, довгих часто не зовсім зрозумілих фраз.

2. *Дотримання вказаних розмірів переказу:* $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$ оригіналу тощо.

3. *Відповідність класичним правилам оформлення.* Слід писати розбірливо з дотриманням порядку викладення думки. Слід уникати виправлень, закреслень, помарок тощо.

Критерії щодо змісту:

4. *Передавати без перекручення зміст оригінального тексту.* Якою б не була представлена інформація вона повинна бути ідентичною оригіналу.

5. *Підкреслювати основні думки тексту.* Необхідно виділити основні ідеї, основну аргументацію автора навіть, якщо ця інформація є імпліцитною.

6. *Передавати стиль, силу змісту тексту.* Не слід пом'якшувати стиль викладу послання автора. Стислість не є синонімом нівелювання.

Такий виклад тексту покаже викладачу, що студент не тільки дотримувався правил написання переказу, але й що він зрозумів текст завдяки ретельному читанню та аналізу. Це свідчить, що студент не просто механічно скоротив текст, а працював над ним творчо.